

ความผิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการรู้หนังสือ เค็ดแดง
เขารวม ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเค็ดแดง
อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

เบ็ดเตล็ดจรรยาบรรณ แดงใส

สารนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน
ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
พันธกิจที่ ๑๖ ขององค์การสหประชาชาติ
พุทธศักราช ๒๕๕๖

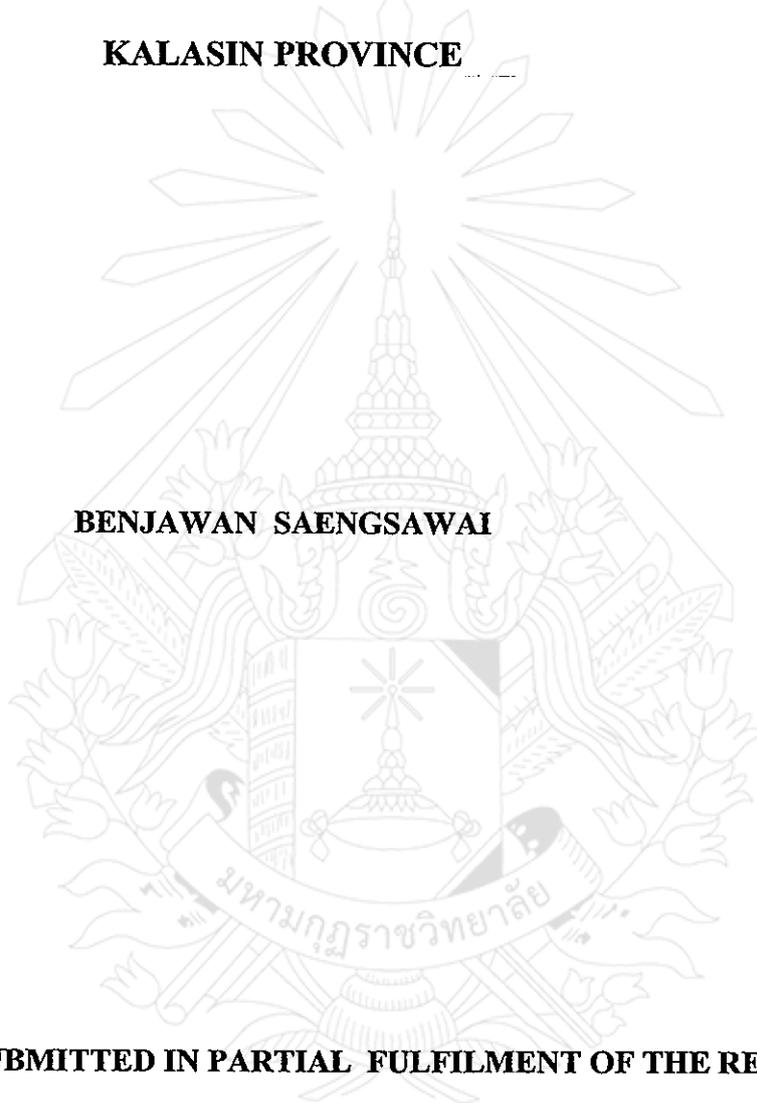
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและ
เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง
อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๒

**PEOPLE'S OPINIONS ON THE MANAGEMENT OF THE PROMOTION AND
DEVELOPMENT OF WOMEN, CHILDREN AND YOUTHS, ELDERLY AND
DEFECTIVE PEOPLE IN TAMBON LUK MUEANG ADMINISTRATION
ORGANIZATION, KAMALASAI DISTRICT,
KALASIN PROVINCE**

BENJAWAN SAENGSAWAI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2552 [2009]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการ
พัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

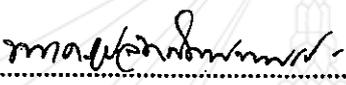
ชื่อนักศึกษา : เบญจวรรณ แสงไสว

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

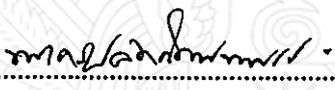
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ

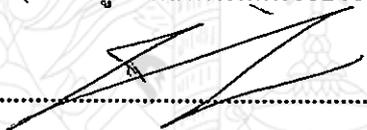
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระปริยัติสารเวที

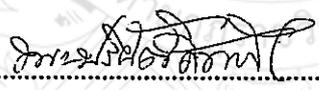
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

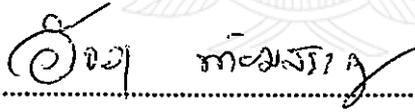

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

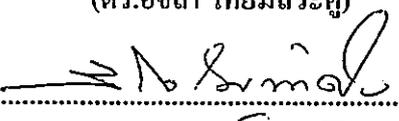
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ ตันสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระปริยัติสารเวที)

..... กรรมการ
(ดร.อัจฉา เทียมสระคู)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิโรจน์ มุกกันต์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Opinions on the Management of the Promotion and Development of Women, Children and Youths, Elderly and Defective People in Tambon Lak Mueang Administration Organization, Kamalasai District, Kalasin Province

Student's Name : Benjawan Saengsawai

Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Sutas Tansuwan

Co-Advisor : Phrapariyatsaravethee

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Sutas Tan
..... Advisor
(Assoc.Prof.Dr.Sutas Tansuwan)

Phrapariyatsaravethee
..... Co-Advisor
(Phrapariyatsaravethee)

Atchala Thiamsakhu
..... Member
(Dr. Atchala Thiamsakhu)

W. Muthukan
..... Member
(Assoc. Prof. Wirot Muthukan)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการ พัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
ชื่อนักศึกษา	: เบ็ญจวรรณ แสงใส
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ ตันสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระปริยัติสารเวที
ปีการศึกษา	: 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการของประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนจำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.59-0.78 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับสูงสุดสามอันดับแรกคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

สำหรับข้อเสนอแนะ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะโดยเรียงลำดับความถี่สูงสุดสามอันดับแรกคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ควรส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนและประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี และควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบทุกคน ตามลำดับ

Thematic Title : **People's Opinions on the Management of the Promotion and Development of Women, children and Youths, Elderly and Defective People in Tambon luk Mueang Administration Organization, kamalasai District, Kalasin Province**

Student's Name : **Benjawan Saengsawai**

Department : **Government**

Advisor : **Associate Prof. Dr. Sutas Tansuwan**

Co-Advisor : **Phrapariyatsaravethee**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) to study people's Opinions on the Management of the promotion and development of women, children and youths, elderly and defective people. 2) to compare people's opinions on the management of the promotion and development of women, children and youths, elderly and defective people in accordance with variables of sex and education, and 3) to study suggestions of people's Opinions on the management of the promotion and development of women, children and youths, elderly and defective people in Tambon Luk Mueang Administrative Organization, kamalasai District, Kalasin Province. The Samples who are 306 family chiefs . The tools used in the study were questionnaires with a five Rating scale, twenty articles. Discrimination Power is between 0.59 – 0.78 , Reliability is 0.95. Data analysis by computer programme. by means of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One – Way ANOVA).

The results of research were found as follows :

People had opinions at a medium level, ranging from the first three highest mens; namely, support and development of females, development of elders and evelopment children and youths.

Hypothesis testing was pointed out that the opinions of People with different sexes and education were indifferent.

Suggestions given by first 3 highest frequencies : setting the revolving fund to loan for supporting investment,annually promoting sports and games among youths and adults to fight against drugs, and paying a drawing pension for all Elderly people with the age 60 over years old.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างมีเมตตาจากบุคคลหลายท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการเขียนสารนิพนธ์ ให้กำลังใจและอุปถัมภ์ด้วยดีตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมхамมกุฎราชวิทยาลัย ที่เปิด โอกาสให้ข้าพเจ้า ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนทุก ๆ ท่าน และขอนมัสการกราบขอบพระคุณ พระเทพปริยัติวิมล อธิการบดีมหาวิทยาลัยมхамมกุฎราชวิทยาลัย พระปริยัติสารเวที รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมхамมกุฎราชวิทยาลัย ผู้ที่ช่วยให้เปิดการเรียนการสอนนักศึกษา ระดับมหาบัณฑิต

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะ ปรับปรุง ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมхамมกุฎราชวิทยาลัยที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ ดันสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่เมตตา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระปริยัติสารเวที ที่เมตตา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้ให้คำแนะนำการทำสารนิพนธ์ ตรวจสอบ แก้ไข จนสารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ดร.อัจฉรา เทียมสระคู พระฉานนิพิทย์ อินุทจารี และนางสาวสุภาพร ชัยชาญวัฒนา ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครบถ้วน สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโททุกท่านที่เป็นกำลังใจด้วยดี และขอขอบพระคุณพี่น้องประชาชนตำบลหลักเมืองที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวทุกคนที่คอยให้กำลังใจเป็นอย่างดี คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา

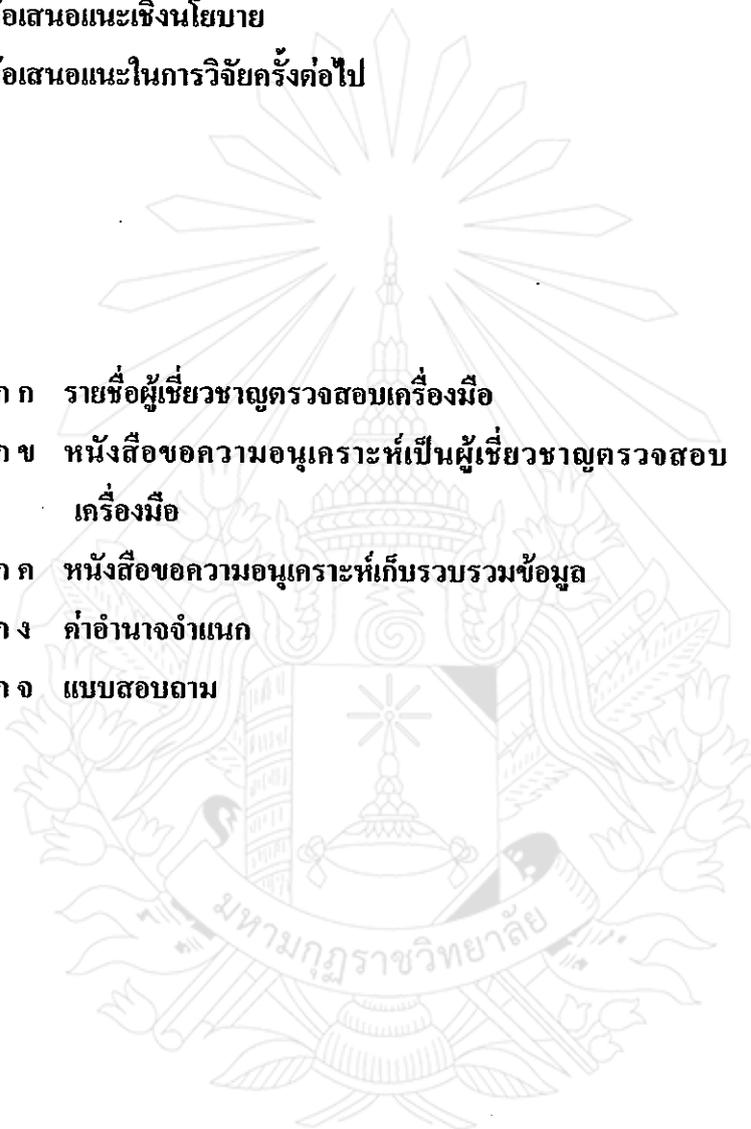
เบญจวรรณ แสงใสว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ ภาษาไทย	ก
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	19
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส	23
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	31
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	37

	๗
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	41
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	44
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	47
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	49
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา ผลการเปรียบเทียบ	54
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	57

	๕
บทที่ 5 สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผลการวิจัย	60
5.2 อภิปรายผล	62
5.3 ข้อเสนอแนะ	67
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	67
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	73
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ	75
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	79
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนก	81
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม	83
ประวัติย่อผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนร้อยละลักษณะส่วนบุคคลของประชากรที่ใช้ในการศึกษา	39
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ	48
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	48
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมและเป็นรายด้าน	49
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี	50
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรีเด็กและเยาวชน	51
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรีผู้สูงอายุ	52
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	53
ตารางที่ 4.8	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการของประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน (t-test)	54
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	55

ตารางที่ 4.10	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน (F-test)	56
ตารางที่ 4.11	แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์	57

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่ 2.1 โครงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดในการพัฒนาประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504-2549) มีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งขยายด้านการส่งออกและรายได้ประชาชาติเป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกันภาระด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคน ถูกผลกระทบทางความเจริญ ทำให้เกิดปัญหาและนับวันจะสะสมขึ้นมากเป็นลำดับ การที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะต้องขึ้นอยู่กับความมีคุณภาพของประชาชนทั้งหญิงและชาย ซึ่งต้องได้รับการเพิ่มศักยภาพ จนสามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองควบคู่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การพัฒนา โดยยึดคนและชุมชนเป็นศูนย์กลางเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ตลอดจนผู้ด้อยโอกาสในสังคม วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ทั้งทางด้านสุขภาพกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม ค่านิยม และจิตสำนึก อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกิดความเสมอภาค ตลอดจนส่งเสริมให้สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทุกระดับ สนับสนุนให้มีการขยายเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มคนเหล่านี้ พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมเพื่อยกระดับสมรรถนะฝีมือแรงงาน โดยมีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน เจ้าของโรงงาน และสนับสนุนกิจกรรมเพิ่มรายได้ให้กลุ่มสตรี โดยเฉพาะกลุ่มสตรีในภาคเกษตร เพื่อมิให้ละทิ้งอาชีพเกษตรและครอบครัวไปทำงานในเมือง และมุ่งเน้นให้ท้องถิ่นและชุมชน มีบทบาทในการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม สร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นที่ยอมรับภายใต้การสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน สามารถพัฒนาเชื่อมโยงสู่ธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดใหญ่ ในเขตชนบทและเมืองได้อย่างเกื้อกูลกัน¹

¹นิยม กล่อมวิเศษ, “แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่”, วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), 2546, หน้า 1.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ด้อยโอกาส โดยองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐก็ได้ให้ความสำคัญ เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น²

องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปัจจุบันมีผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับการช่วยเหลือแล้วจำนวน 468 ราย ใช้งบประมาณไม่ต่ำกว่า 2.2 ล้านบาท แต่การดำเนินงานก็ยังประสบปัญหา เช่น ด้านสตรี พบว่ายังมีปัญหาคือ ปัญหา

1. สตรีบางคนมีการศึกษาดำ บางคนอ่านหนังสือไม่ได้ เขียนหนังสือไม่ออก ทำให้บางครั้งถูกเอารัดเอาเปรียบจากคนภายนอก ปัญหาขาดแคลนงบประมาณ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีที่ขาดแคลนเงินทุน ปัญหาการเป็นหนี้ในระบบของกลุ่มสตรี
2. ด้านเด็กและเยาวชน ยังพบปัญหา เช่น ปัญหาเด็กคิดเล่นเกมคอมพิวเตอร์จนไม่มีเวลาดูหนังสือ ปัญหาเยาวชนติดยาเสพติด ปัญหาเยาวชนติดการพนัน
3. ด้านผู้สูงอายุ พบปัญหา เช่น ปัญหาผู้สูงอายุบางคนไม่ได้รับการเอาใจใส่จากลูก หลาน หรือญาติพี่น้อง ปัญหาผู้สูงอายุเจ็บป่วย ไม่สามารถไปพบแพทย์ได้
4. ด้านผู้พิการ พบปัญหา เช่น ปัญหาขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ เช่น รถเข็น แขน ขาเทียมให้แก่คนพิการทุกคนในตำบล เป็นต้น

จากสาเหตุข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะจากประชาชน ว่าได้รับการบริการสาธารณะอย่างทั่วถึงหรือไม่ เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ มาปรับปรุงการ

²กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, บทบาทและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2550), หน้า 49.

ดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,306 ครัวเรือน³

³ สำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง, งานทะเบียนราษฎร อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์, 2552 (อัดสำเนา).

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 1) ตัวแปรอิสระ คือคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 4 บ้านเล่า หมู่ที่ 6 บ้านลาด หมู่ที่ 7 บ้านหัวขวา หมู่ที่ 8 บ้านสว่าง หมู่ที่ 9 บ้านบึง หมู่ที่ 10 บ้านหัวหนอง หมู่ที่ 11 บ้านหัวขวา หมู่ที่ 12 บ้านลาด หมู่ที่ 13 และบ้านบึงไฮ หมู่ที่ 14

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะในการการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.4 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกแนวความคิดต่าง ๆ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมืองที่มีต่อการดำเนินงานในด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี หมายถึง การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม จัดการฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ให้แก่สตรีในท้องถิ่น และให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีที่ขาดแคลนเงินทุน เป็นต้น

2) ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน หมายถึง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น จัดหาอุปกรณ์ออกกำลังกาย ให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล และจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

3) ด้านส่งเสริมการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ หมายถึง จัดหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เพื่อตรวจสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคนในชุมชน และจัดให้มีการระดมทุน จัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุไว้ใช้ กรณีเจ็บป่วย หรือเสียชีวิต เป็นต้น

4) ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ หมายถึง จัดสวัสดิการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการในชุมชน จัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงิน ไปประกอบอาชีพ และจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้กับผู้พิการ เช่น ตัดผม ทอผ้าพื้นเมือง ทำอาหาร เป็นต้น

เพศ หมายถึง เพศของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น เพศหญิง และเพศชาย

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
หลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็นสี่ช่วง ได้แก่ ระดับการศึกษา ไม่เกิน ม.6/
ปวช. ระดับการศึกษา ปวศ./อนุปริญญา/เทียบเท่า ระดับการศึกษา ปริญญาตรี และระดับการศึกษา
ปริญญาโท/ปริญญาเอก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น (Opinion)

ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายและคำนิยามของความคิดเห็นไว้ ดังนี้

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ ความคิดเห็นว่า เป็นจริงจากใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม¹

¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2531), หน้า 249.

นพมาศ ชีรเวดิน ได้กล่าวถึง ความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ²

วิทยากร เชียงกุล ได้อธิบายคำว่า Opinion ไว้ดังนี้ ประการแรก คือ ทักษะ ความเห็น ความเชื่อ public Opinion ทักษะของประชาชนทั่วไปต่อสิ่งต่าง ๆ ส่วนประการที่สอง คือ ความเห็นหรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ³

ก๊อต (Good) ได้ให้คำจำกัดความว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือข้งน้ำหนักความถูกต้องหรือไม่⁴

Kolasa กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคล ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงออกถึงการลงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งในข้อเท็จจริง⁵

Kolesnik ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งตัดสินใจจากการประเมินค่า (Evaluation Judgment) หรือทัศนเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะและแสดงความคิดเห็นหรือทัศนนี้ย่อมได้รับอิทธิพลจากทัศนคติ⁶

จากความหมายของคำว่าความคิดเห็น สามารถสรุปได้ว่า “ความคิดเห็น” หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งอื่นใด โดยไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกันโดยขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติ

²นพมาศ ชีรเวดิน, จิตวิทยาสังคมกับชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2539 หน้า 99.

³วิทยากร เชียงกุล, อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด, 2543), หน้า 173.

⁴สมเกียรติ สิมาคูปต์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบตู้แดง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2544, หน้า 6.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

⁶เรื่องเดียวกัน.

ประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วยและยังรวมถึงการประเมินค่าเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ และความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2.1.2 องค์ประกอบของความคิดเห็น

นพมาศ ชีรเวทิน ได้จำแนกองค์ประกอบของความคิดเห็นว่า มีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) คือ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย ตาและหูเป็นส่วนประกอบทางร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุดจากการได้ยิน ได้เห็นแล้วสร้างสมเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนด ความคิดแยกแยะเหตุผลออกมาเป็นความรู้สึกที่เกิดทั้งทางบวกและทางลบ

2. ความรู้สึก (Affective) เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาเอง เพื่อบ่งบอกถึงความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ

3. พฤติกรรม (Behavior) เป็นการแสดงออก ที่สามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ จนก่อให้เกิดการจัดรูปแบบต่าง ๆ เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล การเลียนแบบในสังคมและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมโดยมีผลเกี่ยวเนื่องถึงการจูงใจ การเรียนรู้และการรับรู้ เป็นจิตวิทยาทางสังคม⁷

สรุปได้ว่า “องค์ประกอบของความคิดเห็น” ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ เช่น ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม เป็นต้น

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็น เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ได้มีนักวิชาการเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

⁷นพมาศ ชีรเวทิน, จิตวิทยาสังคมกับชีวิต, อ่างแล้ว, หน้า 20-23.

กัจจิต สุขเจริญ ได้กล่าวว่า สาธารณมิติหรือมตินิยม หมายถึง ทศนะความรู้สึกละ
 ความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เฉพาะกลุ่มเกี่ยวข้องกับประเด็นความสนใจ หรือมีปัญหา
 ประเด็นใดประเด็นหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่ง สาธารณมิติประเด็นใด ๆ ก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า
 จะต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดในประเทศ แต่เป็นความคิดเห็นประชากร
 ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ยังตกลงกันไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายให้
 เห็นทั้งข้อดีและข้อเสีย ในที่สุดเกิดการตัดสินใจร่วมกันเป็นมติก่อออกมา คุณภาพของมตินิยม หรือ
 สาธารณมิติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

1. การอภิปรายของสาธารณชนซึ่งต้องมีความกระตือรือร้น มีประสิทธิภาพ สามารถ
 เปลี่ยนมติไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้
2. มีข่าวสารและข้อมูลเพียงพอ
3. มีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก
4. คุณภาพของภาวะความเป็นผู้นำดีเพราะความคิดเห็นของผู้นำและผู้เชี่ยวชาญจะมี
 อิทธิพลต่อสาธารณมติ
5. กลุ่มกดดันจะแสวงหาผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบจากความสนับสนุน ของผู้มีอำนาจ
 ในสังคม

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึง กลุ่มอิทธิพลต่อสาธารณมติ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มของคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันโดยทั่ว ๆ ไปจะมีความ
 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาว
 ชนบท เป็นต้น
2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำการหนึ่งสิ่งใด
 ให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่ดำเนินถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพ
 เดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น
 ของบุคคลเหล่านั้นด้วย
3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความ
 กระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคล

ที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความเห็นที่คล้อยตามได้ ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเชื้อชาตก็จะไม่มีอิทธิต่อสาธารณมติ⁸

โสภา ชูพิชัญชัย ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกันว่า เกิดจากประสบการณ์ การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การเลียนแบบและองค์ประกอบทางสถาบันของสังคม ดังนี้

1. ประสบการณ์ บุคคลจะมีความคิดเห็นที่ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ ในลักษณะใด หากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ดีก็จะทำให้มีความคิดเห็นที่ดี และหากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ไม่ดีก็จะทำให้มีความคิดเห็นที่ไม่ดีเช่นกัน

2. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคิดเห็นของคนบางคนอาจเกิดจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนอื่น โดยได้รับข้อมูลเรื่องราวต่างๆ จากผู้ที่สัมพันธ์ด้วย แล้วถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นมาเป็นของตน เช่น ความสัมพันธ์ที่ดีต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ บุคคลนั้นจะได้รับการถ่ายทอดความคิดเห็นจากบุคคลที่ใกล้ชิดได้เป็นอย่างมาก

3. ตัวแบบ ความคิดเห็นของบุคคลบางอย่างเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมอย่างที่คุณชอบจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ บุคคลที่ใกล้ชิด นอกจากนั้นอาจเรียนแบบจากภาพยนตร์และสื่อต่างๆ ที่ได้พบเห็น หากตัวแบบดังกล่าวมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ผู้เลียนแบบก็จะรับเอาข้อมูลฝังเข้าไปในจิตใจและความคิดเห็นต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตัวแบบ

4. องค์ประกอบทางสถาบันทางสังคม สถาบันและสังคมต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วัด โรงภาพยนตร์ และองค์การต่างๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างความคิดเห็นให้เกิดขึ้นกับบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยที่บุคคลจะค่อยๆ รับประสบการณ์จากชีวิตประจำวัน และสะสมมากขึ้นจนเป็นความคิดเห็นและมีพฤติกรรมที่ดีต่อไป⁹

สุชา จันทร์เอม กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ซึ่งมีประเด็นสอดคล้องและแตกต่างจากการศึกษาของโสภาชูพิชัญชัย ในบางประเด็น ดังนี้

⁸ กัจจัต สุขเจริญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานนิคมอุตสาหกรรม สหรัตนนคร อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2544, หน้า 125.

⁹ โสภา ชูพิชัญชัย, จิตวิทยาสังคมประยุกต์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 25-27.

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะพูดถึงมากนัก โดยมี การศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งอาจจะมีผลต่อ การศึกษาเจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยทางร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มี ความคิดอนุรักษนิยมมักจะเป็นผู้ที่มีอายุมาก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จาก ประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือ ได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิดเจตคติหรือ ความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้รับประทาน เขามีความรู้สึกชอบเนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกที่ดีต่อน้ำส้มที่ได้รับ รับประทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับมา

3. อิทธิพลจากครอบครัวเป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยง คุงของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้าน ความคิด การตอบสนองความต้องการเลี้ยงดูทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็ก จะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่มเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจต คติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อใน โรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อต่างๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็น มีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ¹⁰

สรุปได้ว่า “ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น” เป็นปัจจัยของบุคคล ซึ่งทำให้ บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกัน หรือแตกต่างกันออกไป ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ การศึกษา อาชีพ และปัจจัย สภาพแวดล้อม คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่ เกี่ยวข้อง และครอบครัว เป็นต้น

¹⁰สุชา จันทรเอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 9-13.

2.1.4 การวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้และรู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้มีนักวิชาการเสนอวิธีการวัดความคิดเห็น ไว้ดังนี้

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ ได้เขียนในเอกสารบรรยายของ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องการวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติ ไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Square- appearing interval)

2. วิธีกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง- ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุด ถึงสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ S – D Scale (Semantic Differential Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นโดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี – เลว ชยัน – ชี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีวัดแบบแบบลิเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ ที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ เป็นต้น¹¹

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็น ที่นิยมใช้เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับบันทึกความคิดเห็นของผู้ทำการวัดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกว่ากำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีอัดเทปเป็นเครื่องมือช่วยส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียน หรือสมุดบันทึกประจำวัน ผู้ทำการวัดจึงต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

¹¹สมเกียรติ สิมาคุปต์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบผู้แดง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 7.

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

โกวิท พวงงาม ได้กล่าวว่า คำว่า การกระจายอำนาจหรือการกระจายอำนาจทางการปกครอง (Decentralization) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการปกครองประเทศ กล่าวคือการที่รัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองประเทศ จำเป็นที่รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นจำนวนมาก ต้องดูแลให้ทั่วถึง สร้างสรรค์ความเจริญให้กับชุมชน และท้องถิ่นต่าง ๆ แต่เนื่องจากรัฐมีพื้นที่กว้างขวาง การดูแลไม่ทั่วถึง การพัฒนามีความล่าช้า ไม่สามารถสนองตอบกับความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลจึงต้องแบ่งเบากภาระของตนเอง โดยการสร้างกลไกหรือหน่วยการปกครองให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อดำเนินการปกครองให้ทั่วถึงและเกิดผลดีแก่ประชาชน การแบ่งเบากภาระดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดรูปแบบ หรือวิธีการในทางการเมืองการปกครองขึ้น เรียกว่า “การกระจายอำนาจหรือการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง”

การกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง พิจารณาได้เป็น 2 วิธีคือ

1. การแบ่งอำนาจทางการเมืองการปกครอง เป็นวิธีการเบื้องต้นของการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครอง โดยยังมีการสงวนอำนาจรัฐบาลกลางอยู่ กระจายอำนาจเป็นการแบ่งอำนาจเฉพาะการบริหารเท่านั้น เช่น การมอบอำนาจให้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ จากรัฐบาลกลางไปให้เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคหรือเขตพื้นที่ต่าง ๆ ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล การแบ่งอำนาจทางการเมืองการปกครองดังกล่าวเจ้าหน้าที่ที่ไปประจำ ณ เขตพื้นที่ต่าง ๆ ก็คือข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งและถูกควบคุมให้อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลนั่นเอง นอกจากนั้นในการบริหารหรือดำเนินการก็เป็นการบริหารตามนโยบายของรัฐบาลกลาง โดยรัฐบาลกลางเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งและจัดสรรงบประมาณ การแบ่งอำนาจทางการเมืองการปกครองจะเกิดระบบการปกครองท้องถิ่นขึ้นได้เหมือนกัน แต่เป็นการปกครองท้องถิ่นที่เรียกว่า Local State Government หรืออาจเรียกว่า การปกครองท้องถิ่นโดยราชการ เช่น รูปแบบการปกครองจังหวัด อำเภอ ของประเทศไทยในปัจจุบัน

2. การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง เป็นขั้นตอนของการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครองหรือที่เรียกว่า Decentralization ซึ่งเป็นการเพ่งเล็งถึงการมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ปกครองตนเองอย่างแท้จริง เป็นระบบการกระจายอำนาจการบริหาร และการบริหารการกระจายอำนาจทางการเมือง การกระจายอำนาจในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นการให้อำนาจแก่ประชาชนเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปปกครอง มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย อำนาจในการเก็บรายได้และอำนาจในการออกกฎหมายบังคับของท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็นการกระจายอำนาจที่มุ่งประสงค์จะให้ประชาชนมีบทบาทในการปกครองตนเองอย่างแท้จริง และหลักการมอบอำนาจ เช่นนี้จะเกิด

ระบบการปกครองท้องถิ่นเรียกว่า Local Self Government ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น¹²

สรุป “แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง” หมายถึง แนวคิดที่ว่าด้วยการกระจายอำนาจทางการปกครองให้แก่ประชาชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพื่อบำเนิการปกครองให้ทั่วถึงและเกิดผลดีแก่ประชาชน เป็นการแบ่งเบาภาระการปกครองของรัฐบาลกลาง

2.2.2 หลักการกระจายอำนาจ

สถาบันดำรงราชานุภาพ กล่าวว่า หลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักมีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนั้น จะต้องมืองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐบาลกลาง การมืองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. หลักมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการบริหารงานนั้น เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะหากองค์การนั้น ไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การเช่นนี้ก็จะมิมีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์การปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่มีข้อจำกัดว่า อำนาจอิสระขององค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควร ไม่มากจนเกินไป (Unit and Sovereignty) ของประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง องค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่สถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ และมีองค์การที่จำเป็นสำหรับหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจการ อันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. หลักประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนนั้นอาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญเช่นประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การปกครองท้องถิ่น เช่น การสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของ

¹²โกวิทช์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2546), หน้า 26-29.

ประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม อันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

4. หลักมิ่งบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเอง เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจ ให้้องค์การปกครองท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ¹³

สรุป “หลักการกระจายอำนาจ” มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ ความเป็นนิติบุคคล มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ และหลักการมิ่งบประมาณเป็นของตนเอง

2.2.3 การปกครองท้องถิ่น

การปกครองเป็นการควบคุมประชาชนในสังคมของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งการปกครองนี้มีได้เฉพาะในสังคมมนุษย์เท่านั้น การปกครองในอดีตเป็นลักษณะของการใช้อำนาจของบุคคลคนเดียว โดยเชื่อกันว่าเทพเจ้าเป็นอยู่ให้อำนาจนั้น เมื่อพัฒนาการของสังคมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป รูปแบบการปกครองจึงพัฒนามาเป็นลักษณะที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลากหลาย ประมวลได้ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร ได้สรุปหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันใน ด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา
2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่น จะต้องมิชอบเขตพอดควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป ไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่น ก็จะกลายสภาพเป็นรัฐอธิปไตย เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญ และความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม
3. หน่วยการปกครองท้องถิ่น จะต้องมิสิทธิตามกฎหมาย ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง

4. มืองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองท้องถิ่นของตน องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือองค์การฝ่ายบริหาร และองค์การฝ่ายนิติบัญญัติ¹⁴

อุทัย หิรัญโต นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมปราศจากความควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น¹⁵

สรุป “การปกครองท้องถิ่น” หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม

2.2.4 หลักการปกครองท้องถิ่น

ประหยัด หงษ์ทองคำ ได้ประมวลหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านี้อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นไทยจัดเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่น จะต้องมีอำนาจอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่น จะต้องมิชอบเขตอยู่พอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป ไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็จะกลายสภาพเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

¹⁴ ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง, 2539), หน้า 16.

¹⁵ อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523, หน้า 15.

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่น มีสิทธิที่จะตรากฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่ และใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับสภาภิบาล เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4. เมืองครุฑที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองท้องถิ่นตนเององค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่ายได้แก่องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติเช่นการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาล จะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบกรุงเทพมหานคร จะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพ ฯจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นจากแนวคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น ที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริงซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่น มาบริหารงาน เพื่อให้สมเจตนารมณ์ และความ ต้องการของชุมชน และอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย¹⁶

สรุป “หลักการปกครองท้องถิ่น” ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้คือ การปกครองของชุมชน หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย เมืองครุฑที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง และประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

¹⁶ประหยัด หงส์ทองคำ, การปกครองท้องถิ่น, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช), 2526 หน้า 10

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการจัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใหม่ ของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบ สภาตำบล ได้มีการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่วางเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท
2. รูปแบบ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่วางเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43) ซึ่งปัจจุบันในปี 2552 มีจำนวน 6,925 แห่ง

ในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งโครงสร้างที่มาของสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งในที่นี้นำเสนอให้เห็นโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายเดิม และในส่วนที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการแก้ไขใหม่พร้อม ๆ กันไป

พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 โดยกำหนดให้โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยตรง โดยเนื้อหาส่วนใหญ่แก้ไขชื่อเรียกบุคคลและคำศัพท์กฎหมายที่ ให้สอดคล้องกับกฎหมายองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ

สรุป “การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล” เกิดขึ้นจาก พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานของตำบล โดยการยกฐานะสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นนิติบุคคล และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดโครงสร้างองค์การบริหารส่วน

ตำบล ประกอบด้วย สภากงค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองคการบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง

2.3.2 อำนาจหน้าที่ขององคการบริหารส่วนตำบล

องคการบริหารส่วนตำบลนั้น มีอำนาจในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมีบทบาทกำหนดไว้ในกฎหมาย

อำนาจหน้าที่ ที่องคการบริหารส่วนตำบลจะต้องทำ ดังนี้คือ

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

7. คุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น (หน้าที่ที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่)

8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามทางราชการมอบหมาย

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดให้องคการบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอ อาจทำกิจการในเขตองคการบริหารส่วนตำบลอีกจำนวน 13 ข้อ ดังนี้คือ

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น

3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

4. ให้มีและบำรุง การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจการสหกรณ์

6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมครอบครัว

7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

9. หาประโยชน์จากทรัพย์สินขององคการบริหารส่วนตำบล

10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11. กิจกรรมเกี่ยวกับการพาณิชย์

12. การท่องเที่ยว (หน้าที่ที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)

13. การผังเมือง (หน้าที่ที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กล่าวมานั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้า ตามสมควร ในกรณีหากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

สรุป “อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล” มีอำนาจในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมีบทบาทกำหนดไว้ในกฎหมาย

2.3.3 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แบ่งโครงสร้างองค์กร ออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

1) สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี สามารถพิจารณาได้ดังนี้

(1) จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

- ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน
- ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภา จำนวน 6 คน
- ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภา องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภา จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน

(2) ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แต่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งที่ได้แก้ไขตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ที่น่าสนใจและเป็นปัจจุบัน คือ

- ไม่เคยถูกผู้ว่าสั่งให้ออกจากตำแหน่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล เว้นแต่จะพ้น 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้งซึ่งถือเป็นจุดที่ต้องการเพิ่มศักยภาพให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีบุคลากรที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

(3) องค์ประกอบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- ประธานสภา จำนวน 1 คน และรองประธานสภา จำนวน 2 คน โดยตำแหน่งประธานสภา และรองประธานสภา จะมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี
- สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภา

(4) อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้คือ

- สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา อบต. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) คณะผู้บริหาร เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และนายกององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแต่งตั้งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ไม่เกิน 2 คน

(1) อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหาร แบ่งออกได้ ดังนี้คือ

- บริหารกิจการให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติ ข้อ บัญญัติ และแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบ การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภา
- จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภา พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- รายงานการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(2) คณะผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งเกิดจาก 1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมดอายุเมื่อมีการยุบสภา 2) ทรบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก 3) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง 5) สภา มีมติให้พ้นจากตำแหน่งไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ และ 6) สภาไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเพิ่มเติม ด้วยเสียงไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่

สรุป “โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล” แบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายบริหาร เป็นต้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

พิมพ์มล พลเวียง ได้กล่าวไว้ว่า การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ เป็นการดำเนินการเพื่อประชาชนที่ประสบปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ ครอบครัว การปรับตัว รวมทั้งปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของตน เป็นต้น เพื่อให้ได้รับบริการสังคมตามสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว อาจครอบคลุมการช่วยเหลือสมาชิกในครอบครัว ด้วยการจัดสวัสดิการสำหรับเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ หรือคนพิการ ก็อาจครอบคลุมการช่วยเหลือครอบครัว ด้วย เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับการตอบสนองและพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ เป็นเรื่องสำคัญซึ่งมีการกล่าวไว้ในคำแถลงนโยบายของรัฐบาลทุกสมัย โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในนโยบายและแผนทุกระดับรวมทั้งมีการจัดแผนระยะยาวเฉพาะด้าน ในทศวรรษที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินโครงการที่สำคัญหลายประการ เพื่อกระจายบริการสังคมไปถึงระดับรากหญ้า เช่น โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกระทรวงมหาดไทย ที่มุ่งแก้ไขปัญหาค่าความยากจนของประชาชนชาวชนบท ในระดับครัวเรือนด้อยโอกาสให้มีรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น โครงการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและประสบปัญหาทุกขั้วภาคเดือรื้ออื่น โครงการบัตรสุขภาพถ้วนหน้าของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ผู้ที่มีรายได้น้อย เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทหารผ่านศึก และผู้ถูกเลิกจ้างงาน ได้รับการรักษาพยาบาลฟรี โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ กองทุนละหนึ่งล้านบาท เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ฯลฯ

การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับครอบครัวและกลุ่มเป้าหมายในปัจจุบัน ได้ดำเนินถึงกระแสโลกในเรื่องของสิทธิมนุษยชน และพันธสัญญาต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรองไว้ เช่น ปฏิญญาโลกว่าด้วยการพัฒนาสังคม ปฏิญญาโลกว่าด้วยการอยู่รอดของเด็ก การปกป้อง และการพัฒนาเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ฯลฯ รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 การให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางสังคม การช่วยเหลือทางสังคม และการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม รวมทั้งการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง และมุ่งสู่การจัดสวัสดิการสำหรับประชาชนทุกคน (welfare for all) มากกว่าในอดีต¹⁷

2.4.1 การจัดสวัสดิการสำหรับสตรี

พิมพิมล พลเวียง กล่าวว่า การจัดสวัสดิการสำหรับสตรี ปรากฏในการแถลงนโยบายของรัฐบาล และในแผนพัฒนาทุกระดับ รวมทั้งมีการจัดทำแผนและแผนหลักสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2535 - 2554) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนขององค์การหลักที่ดำเนินงาน มีการกำหนดแผน ตลอดจนแผนงานและโครงการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังมีกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ เช่น คณะกรรมการกิจการเด็ก สตรี และผู้สูงอายุ ของรัฐสภา คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะอนุกรรมการเฉพาะด้านจัดทำแผนงานหลักสตรี ในส่วนของภาคเอกชน ได้มีสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ฯ ส่งเสริมและประสานงานด้านการพัฒนาสตรี ระหว่างองค์การสมาชิกและระหว่างรัฐบาล

การดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าสตรีนั้น ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน อย่างไรก็ตาม ปัญหาเกี่ยวกับสตรีก็ยังคงมีอยู่และจำเป็นต้องพัฒนาและแก้ไขต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย การถูกเอารัดเอาเปรียบ การถูกเลือกปฏิบัติ และการถูกประทุษร้ายทารุณกรรม ทิศทางการพัฒนาจัดสวัสดิการสำหรับสตรีในอนาคต จะต้องมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเน้นการพัฒนาแบบบูรณาการ การเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของสตรี การมีส่วนร่วมของสตรี ครอบครัว และชุมชน การส่งเสริมภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน อาสาสมัคร องค์กรประชาชน องค์กรธุรกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันสังคมอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมให้มีเครือข่ายการดำเนินงานทุกระดับ เพื่อให้การสงเคราะห์และพัฒนาสตรีเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สอดคล้องกับปฏิญญาและพันธกรณีต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรองไว้¹⁸

¹⁷พิมพิมล พลเวียง, “การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ”, ประมวลสาระชุดวิชาสวัสดิการครอบครัวและสังคม, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545), หน้า 25-37.

¹⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 28.

1) บทบาทและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาสตรี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า สำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรีนั้น จำเป็นต้องมีการกำหนดกรอบแนวคิด ต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี และลักษณะการดำเนินงาน รวมถึงแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ คือ แนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานส่งเสริมการพัฒนาสตรี แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแนวทางการประสานงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรี อันเป็นแนวทางสำหรับดำเนินงานตามมาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) กรอบแนวคิดการกำหนดบทบาทการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี

ในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำหนดบทบาทและขอบเขตการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรีจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือเงื่อนไขสำคัญดังนี้

- เงื่อนไขเบื้องต้นคือสภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ได้แก่ ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เพราะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะมีอำนาจหน้าที่ ลักษณะพื้นที่และนวัตกรรมในพื้นที่ที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการกำหนดบทบาทการดำเนินงานจึงต้องคำนึงถึงพื้นฐานเหล่านี้เป็นเบื้องต้น

- การคำนึงถึงกลุ่มอายุของสตรีตั้งแต่วัยทารก-วัยชรารวมทั้งการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงของสตรี ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาสตรีนั้นครอบคลุมในทุกกลุ่มอายุ และสอดคล้องตามความต้องการและความจำเป็นของแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

- การดำเนินงานที่ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สตรีทุกกลุ่มอายุได้รับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีบทบาทการดำเนินงาน 6 ด้านสำคัญคือ

- ด้านการบริหารจัดการ เป็นการจัดวางระบบ และการจัดโครงสร้างการดำเนินงาน เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาสตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านสุขภาพอนามัย เพื่อให้สตรีในทุกกลุ่มวัยได้รับบริการ การดูแลด้านสุขภาพอนามัยที่ดี

- ด้านการศึกษา การเรียนรู้ เพื่อให้สตรีได้เข้าถึงโอกาสในการศึกษา และการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

- ด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้สตรีสามารถประกอบอาชีพ มีรายได้อันที่สามารถพึ่งพาตนเอง ได้ รวมทั้งการได้รับโอกาสในการพัฒนาอาชีพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- ด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อให้สตรีมีความภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง รวมทั้งการสร้างระบบการคุ้มครองของสตรีจากความรุนแรงต่าง ๆ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสตรีในค่านิยมและการเมือง

- การพิจารณาผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพ การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาสตรี ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยการกำหนดเกณฑ์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ขึ้นมาเอง (Key Performance KPI) และการวัดและการเปรียบเทียบบริการ และวิธีการปฏิบัติ เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้ ในการปรับปรุงองค์กรของตน (Benchmarking) เป็นต้น¹⁹

สรุปได้ว่า “การจัดสวัสดิการสำหรับสตรี” หมายถึง การจัดสวัสดิการให้แก่สตรี เพื่อให้สตรีมีความเสมอภาคเช่นเดียวกับบุรุษ ซึ่งปรากฏในการแถลงนโยบายของรัฐบาลหลาย รัฐบาล และในแผนพัฒนาทุกระดับ รวมทั้งมีการจัดทำแผนและแผนหลักสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2535 - 2554) เพื่อ เพื่อเป็นการสงเคราะห์และพัฒนาสตรีเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 เป็นต้น

2.4.2 การจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและเยาวชน

พิมพิล พลเวียง ได้กล่าวว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็ก การจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและเยาวชนมาเป็นเวลานาน เห็นได้จากการกำหนดนโยบายและแผนงาน ทุกระดับ รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรที่สำคัญ ๆ รับผิดชอบดำเนินงาน ตลอดจนการสนับสนุนให้ธุรกิจ เอกชนและประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างกว้างขวาง

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งเน้น คน เป็นศูนย์กลางของ การพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เน้นความสำคัญของเด็กและเยาวชนมาก ยิ่งขึ้น และกำหนดว่าต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนา ครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง เพื่อที่จะสามารถเลี้ยงดูเด็กและเยาวชน ได้อย่างมีคุณภาพรวมทั้งยัง เน้นให้เด็กและเยาวชนได้รับสิทธิและบริการขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง

¹⁹กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, บทบาทและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2550), หน้า 49-50.

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพันธสัญญาต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรองไว้โดยปัจจุบันได้ให้ความสนใจกับการสงเคราะห์และพัฒนาเด็กและเยาวชนมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบากที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม หากมองในภาพรวมแล้วสามารถกล่าวได้ว่าปัญหาต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเด็กและเยาวชนถูกละเมิดสิทธิ ถูกกระทำทารุณกรรม ดิคุยาเสพติด กระทำความผิด เร่ร่อน ดิคเอดส์และได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ถูกทอดทิ้ง ถูกเอารัดเอาเปรียบ

ปัจจุบัน รัฐบาลได้ดำเนินการปกป้อง ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิแก่เด็กและเยาวชนมากขึ้น รวมทั้งมีมาตรการและกลไกที่สามารถเข้าไปแทรกแซง กรณีที่เด็กและเยาวชนถูกล่วงละเมิดหรือได้รับการดูแลและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม มีการจัดทำแผนเฉพาะด้าน เพื่อสงเคราะห์และพัฒนาเด็กในภาวะยากลำบาก ที่เน้นการใช้แนวคิดการจัดบริการที่ตอบสนองพัฒนาการของเด็ก ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานในลักษณะองค์รวมคือ เด็ก ครอบครัวและชุมชน ที่มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหามิให้เด็กและเยาวชนตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ซึ่งรัฐบาลต้องเร่งรัดดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทความรับผิดชอบ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสงเคราะห์และพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการคุ้มครอง ดูแล และพัฒนาที่เหมาะสม²⁰

สรุปได้ว่า “การจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและเยาวชน” หมายถึง การจัดสวัสดิการสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้รับสิทธิและบริการขั้นพื้นฐาน ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยรัฐบาลได้ดำเนินการปกป้อง ค้ำครอง และพิทักษ์สิทธิแก่เด็กมากขึ้น

2.4.3 การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ

พิมพิมล พลเวียง กล่าวว่า ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่รัฐให้ความสำคัญมาเป็นเวลานาน เห็นได้จากการจัดตั้งสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุแห่งแรกขึ้นในปี พ.ศ. 2496 เพื่อให้การอุปการะแก่ผู้สูงอายุที่ไร้ญาติขาดที่พึ่ง ต่อจากนั้น ได้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์เพิ่มขึ้นเรื่อยมา รวมทั้งได้จัดบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ศูนย์บริการผู้สูงอายุ โครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น โดยกำหนดนโยบายและแผนทุกระดับในเรื่องการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุแห่งชาติ

²⁰พิมพิมล พลเวียง, “การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ”, ประมวลสาระชุดวิชาสวัสดิการครอบครัวและสังคม, อ่างแล้ว, หน้า 25-37.

จะเห็นว่ารัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมากขึ้น และได้จัดสวัสดิการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอทั่วถึงและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม แต่กล่าวได้ว่าบริการต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอและทั่วถึง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและผลกระทบของวิกฤตทางเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งมากขึ้น มีผู้สูงอายุอีกจำนวนมากที่ยังเข้าไม่ถึงบริการ การช่วยเหลือเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสามารถให้ได้ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ที่อยู่ในข่ายควรได้รับความช่วยเหลือ ในปี พ.ศ. 2559 คาดว่าประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุถึง 10.5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 15 ของประชากรทั้งประเทศ และในอีก 10 ปีข้างหน้า ผู้สูงอายุจะมีจำนวนบุตรลดลง และอยู่เป็นโสดมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจะต้องเตรียมการเสริมสร้างหลักประกันชีวิตของผู้สูงอายุ 6 ประการ ได้แก่ สุขภาพ รายได้ ที่อยู่อาศัย ผู้ดูแล สภาพแวดล้อม และความมั่นคง รวมทั้งความรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ต้องเตรียมการในระยะยาว โดยให้ครอบครัวและชุมชนเป็นองค์กรหลักในการดูแลและเกื้อกูลผู้สูงอายุ และอาจต้องสร้างมาตรการจูงใจบางประการ เช่น การลดหย่อนภาษีให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ การจัดสวัสดิการจะต้องขยายให้มีความครอบคลุมมากขึ้น โดยเฉพาะหลักประกันความสูงวัยและความมั่นคงของผู้สูงอายุ ซึ่งต้องทำในเชิงบูรณาการ และโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม²¹

สรุปได้ว่า “การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ” หมายถึง การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้การอุปการะแก่ผู้สูงอายุที่ไร้ญาติขาดที่พึ่ง ให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแล เช่น สุขภาพ รายได้ ที่อยู่อาศัย ผู้ดูแล สภาพแวดล้อมและความมั่นคง รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

2.4.4 การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

พิมพ์มล พลเวียง กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้างมาเป็นเวลานาน สำหรับประเทศไทยการดำเนินการด้านสงเคราะห์ พัฒนา และฟื้นฟูคนพิการ กล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลและแรงผลักดันจากภายนอกประเทศ ทั้งระดับโลกและระดับภูมิภาค ในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นอันมาก เห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 55 กำหนดไว้ว่า บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ และกำหนดไว้ในมาตรา 80 วรรค 2 ว่ารัฐต้องสงเคราะห์ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีพึ่งตนเองได้ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดแนวทางและมาตรการการพัฒนา และสงเคราะห์คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 30.

แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ รวมทั้งแผนการสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติระยะยาว ตลอดจนการประกาศปฏิญญาเพื่อสิทธิคนพิการไทย เมื่อ พ.ศ. 2541 ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา การดำเนินงานด้านคนพิการในประเทศไทย ได้มีความก้าวหน้าไปเป็นอันมาก

ด้านกลไกในการปฏิบัติงาน ได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้ด้อยโอกาสเพื่อเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงาน รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ และยังมีคณะอนุกรรมการ อีกหลายคณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายนอกจากนี้ ยังมีองค์กรเอกชนอีกเป็นจำนวนมาก ที่มีบทบาทร่วมในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการสงเคราะห์และพัฒนาคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ที่สำคัญ ได้แก่ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ มูลนิธิศิริวัฒนาฯลฯ เชียร์เพื่อคนพิการแห่งประเทศไทย ฯลฯ สำหรับคนพิการนั้น มีการรวมตัวกันจัดตั้งสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่พิทักษ์ปกป้องสิทธิของกลุ่มคนพิการในทุกด้าน รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการร่วมกำหนดนโยบายและแผน ในการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ส่งผลให้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการก้าวหน้าไปเป็นอันมาก โดยเฉพาะในด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา และสาธารณสุข รวมทั้งด้านการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และเพียงพอ

ทิศทางและแนวโน้มการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการ และผู้ด้อยโอกาสในอนาคต ต้องเน้นการกระจายบริการอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐาน มีการพัฒนารูปแบบ การจัดบริการให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและครอบครัว ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนมีบทบาทในการดูแลคนพิการให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีบทบาทร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ พัฒนา ฟื้นฟูและคุ้มครองสิทธิคนพิการและผู้ด้อยโอกาสทุกระดับ เพื่อให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเป็นธรรมเท่าเทียมคนปกติ กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน²²

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

สรุปได้ว่า “การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส” เป็น การจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้คนพิการหรือผู้ที่ทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาส ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นต้น

จากแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนนักวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ของ พิมพ์มล พลเวียง²³ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี หมายถึง จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรี ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม จัดการฝึกอบรมอาชีพ เสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ให้แก่สตรีในท้องถิ่น และให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีที่ขาดแคลนเงินทุน เป็นต้น

ด้านส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน หมายถึง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น จัดหาอุปกรณ์ออกกำลังกาย ให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล และจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

ด้านส่งเสริมพัฒนาผู้สูงอายุ หมายถึง จัดหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เพื่อตรวจสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคนในชุมชน และจัดให้มีการระดมทุน จัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุไว้ใช้ กรณีเจ็บป่วย หรือเสียชีวิต เป็นต้น

ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ หมายถึง จัดสวัสดิการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการในชุมชน จัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเงิน เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ และจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้กับผู้พิการ เช่น ตัดผม ทอผ้าพื้นเมือง ทำอาหาร เป็นต้น

²³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.5.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง

1) ประวัติความเป็นมา องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา 40 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยยกฐานะจากสภาตำบลหลักเมือง ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540

2) ขนาดและที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภออมลาลัย ห่างจากอำเภออมลาลัยระยะทางประมาณ 2.50 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 38.22 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,887 ไร่ 2 งาน มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลตำบลใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลธัญญา, ตำบลดงลิง, อำเภออมลาลัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลโพนงาม, ตำบลโคกสมบูรณ์ อำเภออมลาลัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลอมลาลัย อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

3) ลักษณะภูมิประเทศ ตำบลหลักเมืองมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลุ่ม ที่ดอน ที่ดินอุดมสมบูรณ์ มีคลองชลประทานไหลผ่านเขตที่ดินการเกษตร และมีลำน้ำป่าไหลผ่าน เป็นแหล่งน้ำที่สามารถนำมาใช้ในการเกษตรได้เป็นอย่างดี

2.5.2 การเมืองการปกครอง

1) การปกครอง ตำบลหลักเมือง แบ่งการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้าน จำนวน 1,306 ครัวเรือน ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านในเมือง / (บางส่วน) หมู่ที่ 2 บ้านคุ้มใต้ / (บางส่วน) หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งตะโกเดี่ยว / (บางส่วน) หมู่ที่ 4 บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 5 บ้านโนนสว่าง / (บางส่วน) หมู่ที่ 6 บ้านเล้า หมู่ 7 บ้านลาด หมู่ที่ 8 บ้านหัวขัว หมู่ที่ 9 บ้านสว่าง หมู่ที่ 10 บ้านบึง หมู่ที่ 11 บ้านหัวหนอง หมู่ 12 บ้านหัวขัว หมู่ที่ 13 บ้านลาด และหมู่ที่ 14 บ้านบึงไฮ ส่วนจำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง มีจำนวน 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 และหมู่ที่ 14

2.5.3 สภาพทางสังคม

1) ประชากร มีประชากรทั้งหมด 6,036 คน แยกเป็น ชาย 2,994 คน หญิง 3,042 คน โดยมีความหนาแน่นของประชากร 157 คน/ตารางกิโลเมตร

2) การศึกษามีโรงเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 3 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส) จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านจำนวน 10 แห่ง

3) การศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลหลักเมืองนับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดและสำนักสงฆ์กระจายอยู่ทุกหมู่บ้านในตำบล มีวัดจำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง และสำนักสงฆ์ 1 แห่ง

4) การสาธารณสุข การดำเนินการด้านสาธารณสุข มีสถานีอนามัยประจำตำบลจำนวน 1 แห่ง อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

2.5.4 สภาพเศรษฐกิจ

1) การเกษตรกรรม อาชีพหลักทำการเกษตรกรรม 97 % (ทำนา, ทำไร่, ทำสวน, เลี้ยงสัตว์) อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป และค้าขาย 3 % (งานก่อสร้าง, กรรมกร)

2) หน่วยธุรกิจ ในเขต อบต. มีโรงแรมจำนวน 1 แห่ง ปั้มน้ำมันและก๊าซจำนวน 1 แห่ง โรงสีจำนวน 20 แห่ง และร้านค้าทั่วไปจำนวน 90 แห่ง

2.5.5 ทรัพยากรธรรมชาติ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ที่สำคัญในตำบล ได้แก่ ลำน้ำ ลำน้ำปาว ลำห้วย จำนวน 5 สาย บึงจำนวน 2 แห่ง และหนองน้ำจำนวน 16 แห่ง

2) ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ ป่าดอนเจ้าปู่ ป่าหนองโสก ป่าดอนปักยา ดงบ้านอัน ป่าดอนยาง และป่าชุมชนกุดน้ำใส

2.5.6 การคมนาคม

1) ตำบลหลักเมืองมีถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน จำนวน 13 สาย แยกเป็น

(1) ถนนดิน จำนวน 3 สาย ได้แก่

- ถนนจากบ้านบึงไฮ หมู่ที่ 4,14 ถึง บ้านเล่า หมู่ที่ 6 ระยะทาง 3,000 เมตร
- ถนนจากบ้านลาด ถึง บ้านโนนมะค้ำ ตำบลธัญญา ระยะทาง 2,000 เมตร
- ถนนจากบ้านลาด หมู่ที่ 7,13 ถึง บ้านเล่า หมู่ที่ 6 ระยะทาง 4,000 เมตร

(2) ถนนลูกรัง จำนวน 8 สาย ได้แก่

- ถนนจากบ้านบึงไฮ หมู่ที่ 4,14 ถึง บ้านลาด หมู่ที่ 7 ระยะทาง 2,500 เมตร
- ถนนจากบ้านลาด หมู่ที่ 7,13 ถึง บ้านสว่าง หมู่ที่ 9 ระยะทาง 2,500 เมตร
- ถนนจากบ้านสว่าง หมู่ที่ 9 ถึง บ้านบึง หมู่ที่ 10 ระยะทาง 1,000 เมตร
- ถนนจากบ้านบึง หมู่ที่ 10 ถึง บ้านสวนโคก ตำบลคงสิง ระยะทาง 2,000

เมตร

- ถนนจากบ้านสว่าง หมู่ที่ 9 ถึง บ้านหนองคู ตำบลคงสิง ระยะทาง 1,000 เมตร

- ถนนจากบ้านหัวขวา หมู่ที่ 8 ถึงบ้านหัวหนอง หมู่ที่ 11 ระยะทาง 1,000 เมตร
- ถนนจากบ้านหัวขวา หมู่ที่ 12 ถึง เขตตำบลหัวโพธิ์ ระยะทาง 1,000 เมตร
- ถนนจากบ้านหัวขวา หมู่ที่ 8,12 ถึง เขตตำบลโพนงาม ระยะทาง 5,000 เมตร

(3) ถนน คสล. จำนวน 8 สาย ได้แก่

- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 4 รวมระยะทาง 390 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านเล่า หมู่ที่ 6 รวมระยะทาง 379 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านลาด หมู่ที่ 7 รวมระยะทาง 82 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านหัวขวา หมู่ที่ 8 รวมระยะทาง 100 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านสว่าง หมู่ที่ 9 รวมระยะทาง 188 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านบึง หมู่ที่ 10 รวมระยะทาง 488 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านหัวหนอง หมู่ที่ 11 รวมระยะทาง 225 เมตร
- ถนน คสล. ภายในหมู่บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 14 รวมระยะทาง 340 เมตร

(4) ถนนลาดยาง จำนวน 2 สาย ได้แก่

- ถนนจากบ้านบึง หมู่ที่ 10 ถึง อำเภอทมิฬไสย ระยะทาง 9,000 เมตร
- ถนนจากบ้านเล่า หมู่ที่ 6 ถึง อำเภอทมิฬไสย ระยะทาง 4,000 เมตร

2) การไฟฟ้า ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหลักเมือง ใช้ไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน จำนวน 1,306 ครัวเรือนศักยภาพในตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง

2.5.7 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง

1) จำนวนบุคลากร (พนักงานส่วนตำบล) จำนวน 42 คน แยกเป็น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 31 คน ส่วนการคลัง 5 คน ส่วนโยธา 5 คน

2.5.8 ศักยภาพของชุมชนในพื้นที่

1) การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวนกลุ่มทุกประเภทจำนวน 31 กลุ่ม แยกเป็น กลุ่มอาชีพสตรีจำนวน 12 กลุ่ม กลุ่มอาชีพ โครงการเศรษฐกิจชุมชนจำนวน 19 กลุ่ม

2) จุดเด่นของพื้นที่ เป็นตำบลที่มีสภาพพื้นที่ราบลุ่มมีความอุดมสมบูรณ์ มีป่าชุมชนหลายแห่ง เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้ตามฤดูกาล

สรุปได้ว่า “สภาพพื้นที่ที่ศึกษา” หมายถึง สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอทมิฬไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ลักษณะที่ตั้งและประวัติความเป็นมา ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลด้านสังคม เป็นต้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิยม กล่อมวิเศษ ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษา พบว่า

1) แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ไม่แตกต่างกัน

3) สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประชาชนให้ข้อเสนอแนะ เช่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ควรหาตลาดรองรับสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนจากกลุ่มอาชีพสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬภายในชุมชน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีรถเคลื่อนที่เร็วของโรงพยาบาล ในการออกบริการตรวจสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุด้วย และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรจัดหาแหล่งเงินทุนให้ผู้พิการ กู้ยืมไปนำไปประกอบอาชีพ เป็นต้น²⁴

วาสนี มีนิต ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง 2) เพื่อเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยองแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ให้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนในจังหวัดระยอง จำนวน 324 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษา พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านส่งเสริมพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริม พัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยองไม่แตกต่างกัน

²⁴นิยม กล่อมวิเศษ, “แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่”, วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), 2546, 180 หน้า.

3. สำหรับข้อเสนอแนะแนว ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น ด้านส่งเสริม พัฒนาสตรี ควรจัดอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการบริหารองค์กรให้แก่กลุ่มสตรี ด้านส่งเสริม พัฒนาเด็ก และ เยาวชน ควรจัดสร้างสถานที่ออกกำลังกาย เช่น ลานกีฬาภายในหมู่บ้านหรือชุมชนให้มากกว่านี้ เพื่อให้เด็ก และเยาวชนได้ออกกำลังกายใกล้บ้าน ด้านส่งเสริม พัฒนาผู้สูงอายุ หน่วยงานของรัฐ ควรจัดกิจกรรมออกพบปะเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีเพื่อนคุย และด้านส่งเสริม ดูแล ผู้พิการ ควรมีการจัดตั้งสมาคมคนพิการให้ครบทุกอำเภอ เป็นต้น²⁵

รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล ได้ศึกษา ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษา พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ ผู้ด้อยโอกาสในจังหวัด โดยรวมและ เป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านส่งเสริม พัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมพัฒนา สตรี ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ และด้านส่งเสริม พัฒนาเด็กและเยาวชน

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อ เดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน²⁶

นุชจรี เกตุปราชญ์ ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัด ชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ด้านส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมและ พัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมและพัฒนาสตรี

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

²⁵วาสนี มีนิต, “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 108 หน้า.

²⁶รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล, “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ในจังหวัดเพชรบุรี”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 102 หน้า.

3. สำหรับข้อเสนอแนะแนว ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น ด้านส่งเสริมและพัฒนาสตรี ควรส่งเสริมให้สตรีมีบทบาททางการเมืองให้มีสัดส่วนใกล้เคียงกับบุรุษ ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ทางทะเล ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้พบปะกัน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรมีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่คนพิการ เป็นต้น²⁷

วรรณะ เสนทอง ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองตราด ผลการศึกษา พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองตราด โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการดูแลผู้พิการ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านการพัฒนาสตรี

2. ผลการเปรียบเทียบ ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²⁸

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และ ผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านการดูแลผู้พิการ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านการพัฒนาสตรี และด้านการพัฒนาผู้สูงอายุ

2. ผลการเปรียบเทียบ ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและ รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05²⁹

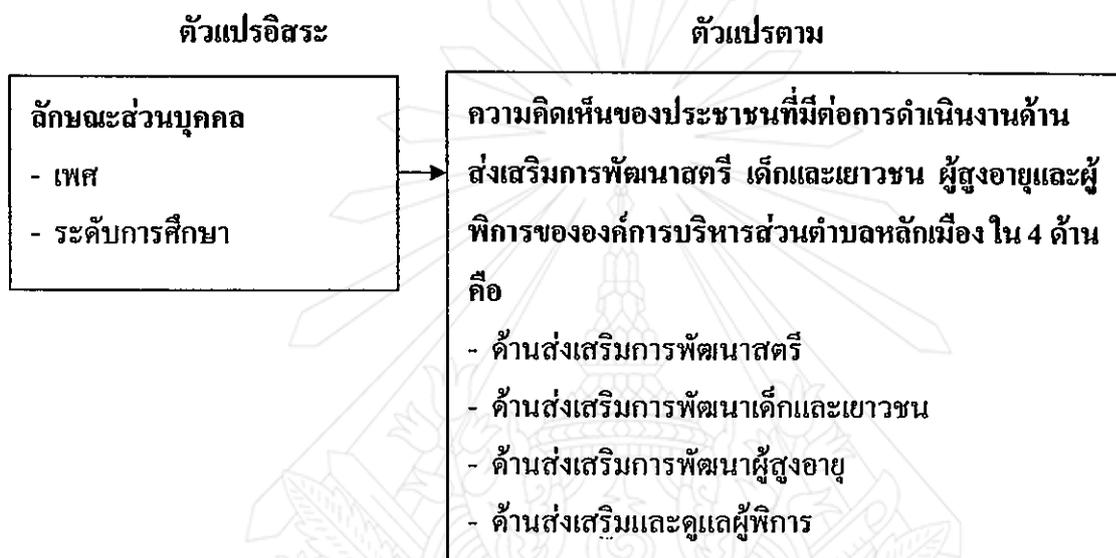
²⁷ นุชจรี เกตุปราษฎ์, “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 105 หน้า.

²⁸ วรรณะ เสนทอง, “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองตราด”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, 104 หน้า.

²⁹ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, 112 หน้า.

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิด ของ พิมพิมล พลเวียงประยุกต์ใช้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุและด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ³⁰ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ รายละเอียดปรากฏดังภาพประกอบที่ 2.1

ภาพประกอบที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

³⁰พิมพิมล พลเวียง, “การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ”, ประมวลสาระชุดวิชาสวัสดิการครอบครัวและสังคม, อ่างแล้ว, หน้า 23.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,306 ครัวเรือน¹

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 306 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

¹สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง งานทะเบียนราษฎร อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์, 2552 (อัดสำเนา).

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 1 ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์โร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05 สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{1,306}{1 + [1,306 \times (0.05)^2]}$$

n = 306.21 คน

ตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างโดยใช้หลักเหตุผลและวิจารณ์ญาณของผู้วิจัยเองตัดสินใจเลือกกลุ่มตัวอย่างมาวิจัย โดยการเลือกหัวหน้าครัวเรือนแยกเป็นเพศชาย เพศหญิงอย่างละเท่า ๆ กัน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าหัวหน้าครัวเรือนน่าจะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร โดยมีขั้นตอนเทียบตามสัดส่วนบัญญัติใดอย่างก็ได้ครบจำนวน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ที่	รายชื่อหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 4	153	18	18	36
2	บ้านเล้า หมู่ที่ 6	75	9	9	18
3	บ้านลาด หมู่ที่ 7	223	26	26	52
4	บ้านหัวขวา หมู่ที่ 8	101	12	12	24
5	บ้านสว่าง หมู่ที่ 9	71	8	8	16
6	บ้านบึง หมู่ที่ 10	152	18	18	36

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	รายชื่อหมู่บ้านในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
7	บ้านหัวหนอง หมู่ที่ 11	26	2	2	4
8	บ้านหัวขวา หมู่ที่ 12	170	20	20	40
9	บ้านลาด หมู่ที่ 13	200	24	24	48
10	บ้านบึงไฮ หมู่ที่ 14	135	16	16	32
รวม		1,306	153	153	306

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากทฤษฎี แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ ต้องการศึกษาละและแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี ด้านส่งเสริมการ พัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ลักษณะ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)² แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

²ประคอง วรรณสุด, สถิติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ศูนย์หนังสือ ดร.สง่าจำกัด, 2539), หน้า 40.

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และแบบวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ ศึกษาแนวคิด วิธีการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 นำผลการศึกษาจากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

3.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ศึกษานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความครอบคลุมของเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา หลังจากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามอาจารย์ที่ปรึกษา ศึกษานิพนธ์ เสนอแบบสอบถาม ฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ทางภาษา และความถูกต้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ดร.อัจฉรา เทียมสระคู ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย สำเร็จการศึกษา Ph.D. (Development Education) Central Luzon State University of the Philippines เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

2) พระฉานพิทย์ อินทจารี ตำแหน่ง อาจารย์วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย สำเร็จการศึกษา ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) สน.บ. (ภาษาอังกฤษ) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นางสาวสุภาพร ชัยชาญวัฒนา ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพหนองาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สำเร็จการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาทำการปรับแก้ให้เหมาะสม ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม ความตรงของเครื่องมือ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3.4.6 นำแบบสอบถามได้ปรับแก้และตรวจสอบความถูกต้องแล้ว มาทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย

นำไปทดลองกับหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่ตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.4.7 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้วิธี Item-total Correlation มีค่าตั้งแต่ 0.59-0.78

3.4.8 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95

3.4.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ขอความร่วมมือจาก หัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 306 ราย ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือ เสนอบัณฑิตวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ตลอดจนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยออกเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม กับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจในการกรอกแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เริ่มเก็บข้อมูล จากวันที่ 1-30 กรกฎาคม 2552 รวมระยะเวลา 30 วัน
4. ภายหลังเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในแต่ละวัน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม
5. จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามเกณฑ์การการแปลผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การให้คะแนนแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้³

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย		ความหมาย
4.21 – 5.00		ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
3.41 – 4.20		ระดับความคิดเห็น มาก
2.61 – 3.40		ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.81 – 2.60		ระดับความคิดเห็น น้อย
1.00 – 1.80		ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงระหว่างระดับค่าเฉลี่ย (Range)} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ \text{ค่าเฉลี่ย} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

³ประคอง กรรณสูต, สถิติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, อ่างแล้ว, หน้า 42.

5) ทำการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการใช้สถิติเพื่อการเปรียบเทียบการทดสอบค่าที (t-test) และ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และพรรณาวเคราะห์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminative Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Simple Correlation Co-efficient) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item – total Correlation)

2) การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สถิติแอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ความถี่ (Frequency)

2) ร้อยละ (Percentage)

$$\text{จากสูตร } P = \frac{n \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคน

3) ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{X})

$$\text{จากสูตร } \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนตัวอย่าง

4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

$$\text{จากสูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

สถิติเพื่อเปรียบเทียบ ได้แก่

- 1) Independent Sampling t - test เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ตัวแปรที่ศึกษาของประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน
- 2) F - test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มขึ้นไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ซึ่งได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- N แทน ค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t- Distribution)
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (F- Distribution)
- SS แทน ผลบวกกำลังสอง (Sum of Squares)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean Square)
- df แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
- * แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- p แทน ความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Probability)

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย เพศ และ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข ของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง
อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	153	50.00
หญิง	153	50.00
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิงเท่ากัน กล่าวคือ เป็นเพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นเพศหญิง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง
อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน ม.6/ มศ.5 / ปวช.	187	61.10
อนุปริญญา/เทียบเท่า/ ปวส.	77	25.20
ปริญญาตรี	37	12.10
ปริญญาโท/ปริญญาเอก	5	1.60
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ไม่เกิน ม.6/ มศ.5 / ปวช. จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 รองลงมา ระดับการศึกษา อนุปริญญา/เทียบเท่า/ ปวส. จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 และระดับการศึกษา ปริญญาโท/ปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยรวมและเป็นรายด้าน

ด้าน ที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้าน ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี	2.76	0.59	ปานกลาง
2	ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน	2.68	0.67	ปานกลาง
3	ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ	2.72	0.63	ปานกลาง
4	และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	2.65	0.68	ปานกลาง
รวม		2.70	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปหาลำดับสามอันดับแรกคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามลำดับ ส่วนด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริม การพัฒนาสตรี

ข้อที่	ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	มีศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก เป็นต้น	2.74	0.61	ปานกลาง
2	จัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ฯลฯ ให้แก่สตรีในท้องถิ่น	2.78	0.57	ปานกลาง
3	จัดศึกษาดูงานให้กลุ่มอาชีพนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.77	0.58	ปานกลาง
4	มีเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	2.75	0.60	ปานกลาง
5	จัดหาตลาดรองรับผลผลิตจากอาชีพเสริมของกลุ่มอาชีพสตรีในชุมชน เช่น การทอผ้า การทำขนม เป็นต้น	2.76	0.59	ปานกลาง
รวม		2.76	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุดสามอันดับแรกได้แก่ การจัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ให้แก่สตรีในท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่การจัดศึกษาดูงานให้กลุ่มอาชีพนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและการจัดหาตลาดรองรับผลผลิตจากอาชีพเสริมของกลุ่มอาชีพสตรีในชุมชน เช่น การทอผ้า การทำขนมตามลำดับ ส่วนการมีศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ข้อที่	ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	มีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น เช่น ห้องสมุดชุมชน	2.66	0.69	ปานกลาง
2	มีอุปกรณ์การเล่นกีฬาอย่างเพียงพอและเหมาะสม	2.67	0.68	ปานกลาง
3	จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี	2.70	0.65	ปานกลาง
4	จัดให้มีการอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.69	0.66	ปานกลาง
5	จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เช่น วันเด็กวันต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี	2.68	0.67	ปานกลาง
รวม		2.68	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุดสามอันดับแรกได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชนเพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่การจัดให้มีการอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เช่น วันเด็กวันต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปีตามลำดับ ส่วนการมีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น เช่น ห้องสมุดชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ

ข้อที่	ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
1	มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพ ให้คำแนะนำผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกปี	2.70	0.65	ปานกลาง
2	จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคน	2.72	0.63	ปานกลาง
3	จัดงานวันผู้สูงอายุให้กับประชาชนในท้องถิ่น เป็นประจำทุกปี	2.74	0.61	ปานกลาง
4	จัดกิจกรรมประกวดผู้สูงวัย ใส่ใจสุขภาพ	2.73	0.62	ปานกลาง
5	จัดประกวดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุ ในงานประเพณีของท้องถิ่น	2.71	0.64	ปานกลาง
รวม		2.72	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริม การพัฒนาผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุดสามอันดับแรกได้แก่ การจัดงานวันผู้สูงอายุให้กับประชาชนในท้องถิ่น เป็นประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่การจัดกิจกรรมประกวดผู้สูงวัย ใส่ใจสุขภาพ และการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคน ตามลำดับ ส่วนการมีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพ ให้คำแนะนำผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

ข้อที่	ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	จัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการในชุมชน	2.66	0.69	ปานกลาง
2	มีหน่วยตรวจสอบสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปตรวจสอบสุขภาพและให้คำแนะนำผู้พิการในชุมชน	2.65	0.68	ปานกลาง
3	ให้ผู้พิการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่นเช่น แผนงานด้านสังคมสงเคราะห์ผู้พิการ	2.67	0.70	ปานกลาง
4	จัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ	2.63	0.66	ปานกลาง
5	จัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เช่น รถเข็น ขาเทียม แขนเทียมให้แก่ผู้พิการที่ยังขาดแคลน	2.64	0.67	ปานกลาง
รวม		2.65	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุดสามอันดับแรกได้แก่ ให้ผู้พิการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่น เช่น แผนงานด้านสังคมสงเคราะห์ผู้พิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่จัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการและมีหน่วยตรวจสอบสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปตรวจสอบสุขภาพและให้คำแนะนำผู้พิการในชุมชนในชุมชนตามลำดับ ส่วนการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงิน ไปประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา ผลการเปรียบเทียบ

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน (t-test)

ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี	2.75	0.58	2.77	0.60	9.419	0.119
2. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรีเด็กและเยาวชน	2.67	0.66	2.69	0.68	6.723	0.870
3. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรีผู้สูงอายุ	2.71	0.62	2.73	0.64	5.442	0.108
4. ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	2.64	0.67	2.66	0.69	8.077	0.150
รวม	2.69	0.63	2.71	0.65	7.620	0.320

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$p \leq .05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้าน ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ของประชาชนที่มี ระดับ การศึกษาต่างกัน

ระดับความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระดับการศึกษา							
	ไม่เกิน ม.6/ มศ.5/ปวช.		อนุปริญญา/ เทียบเท่า/ปวส.		ปริญญาตรี		ปริญญาโท/ ปริญญาเอก	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี	2.72	0.55	2.74	0.57	2.79	0.62	2.75	0.58
2. ด้านส่งเสริมพัฒนา เด็กและเยาวชน	2.62	0.64	2.64	0.66	2.72	0.70	2.70	0.68
3. ด้านส่งเสริมพัฒนา ผู้สูงอายุ	2.69	0.60	2.73	0.61	2.79	0.68	2.76	0.65
4. ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	2.62	0.65	2.66	0.67	2.70	0.72	2.64	0.69
รวม	2.67	0.60	2.71	0.63	2.75	0.68	2.72	0.65

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$p \leq .05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ปริญญาตรี ปริญญาโท/เอก อนุปริญญา/เทียบเท่า/ปวส. และไม่เกิน ม.6 /มศ.5/ปวช. ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน (F-test)

ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	แหล่งของความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p
1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี	ระหว่างกลุ่ม	37.198	3	12.399	4.065	.561
	ภายในกลุ่ม	15.635	302	.052		
2. ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน	ระหว่างกลุ่ม	51.342	3	17.114	2.578	.311
	ภายในกลุ่ม	12.713	302	.042		
3. ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ	ระหว่างกลุ่ม	42.973	3	14.324	3.654	.532
	ภายในกลุ่ม	16.297	302	.054		
4. ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	59.258	3	19.753	2.225	.303
	ภายในกลุ่ม	8.187	302	.027		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	46.154	3	15.385	3.130	.426
	ภายในกลุ่ม	10.147	302	.034		

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและ เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	ความถี่ (คน)
1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ เสริมเพิ่มรายได้	10
2. ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี	9
3. ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบทุกคน	8
4. ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรมีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ	7
รวม	34

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชน ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงตามลำดับความถี่ สูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้ง เงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ มีความถี่จำนวน 10 คน ด้าน ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อ ต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี มีความถี่จำนวน 9 คน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีการ

จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบทุกคน มีความถี่จำนวน 8 คน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรมีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ มีความถี่จำนวน 7 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One-way ANOVA) โดยนำเสนอสรุปผลการวิจัยเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปรากฏผลดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสยจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิงเท่ากัน และระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบระดับการศึกษา ไม่เกิน ม.6/ มศ.5 / ปวช. ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปหาค่าสุดสามอันดับแรก ได้แก่ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามลำดับ ส่วนด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านส่งเสริม การพัฒนาศรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าสุดสามอันดับแรกได้แก่การจัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ฯลฯ ให้แก่สตรีในท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่การจัดศึกษาดูงานให้กลุ่มอาชีพนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจัดหาตลาดรองรับผลผลิตจากอาชีพเสริมของกลุ่มอาชีพ

สตรีในชุมชน เช่น การทอผ้า การทำขนม ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ มีศูนย์ช่วยเหลือประสานงานและคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก

ด้านส่งเสริม การพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามอันดับแรกได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่การจัดให้มีการอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เช่น วันเด็กวันต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ มีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

ด้านส่งเสริม การพัฒนาผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามอันดับแรกได้แก่ การจัดงานวันผู้สูงอายุให้กับประชาชนในท้องถิ่น เป็นประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่การจัดกิจกรรมประกวดผู้สูงวัย ใส่ใจสุขภาพ และการถ่ายเบี่ยงชีฟให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคน ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพให้คำแนะนำผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกปี

ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามอันดับแรกได้แก่ ให้ผู้พิการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่การจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี่ยงชีฟให้กับผู้พิการในชุมชน และมีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปตรวจสุขภาพและให้คำแนะนำผู้พิการในชุมชน ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายคือ การจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา ผลการเปรียบเทียบพบว่า

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียง ลำดับความถี่สูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้คือ

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ มีความถี่จำนวน 10 คน

ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี มีความถี่จำนวน 9 คน

ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบทุกคน มีความถี่จำนวน 8 คน

ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรมีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ มีความถี่จำนวน 7 คน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากผลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ

1) ประชาชน เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังขาดการส่งเสริมและเอาใจใส่อย่างจริงจัง ต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี พบว่า ขาดการจัดฝึกอบรมอาชีพเสริมให้แก่กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน พบว่า ยังขาดแคลนอุปกรณ์กีฬา สนามฝึกซ้อมกีฬา ให้เด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ พบว่า ยังไม่มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุภายในตำบล และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ พบว่า ยังขาดการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการในชุมชน

2) ประชาชน เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ เท่าที่ควร

3) ประชาชนเห็นว่า งบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กและเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ พบว่า ยังไม่เพียงพอจำนวนศตรี เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการภายในชุมชน ที่ยังเดือนร้อน ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม กล่อมวิเศษ ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนากลุ่มศตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จากผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนากลุ่มศตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชจรี เกตุปราษณ์ ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุดคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1) ประชาชนเห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้จัดหาตลาดขายสินค้าให้แก่กลุ่มอาชีพศตรีภายในตำบลมากกว่าด้านอื่น

2) ประชาชนเห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล ได้มีการจัดฝึกอบรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนให้กลุ่มศตรีอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) ประชาชน เห็นว่าองค์กรบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความช่วยเหลือทางข้อกฎหมายแก่กลุ่มศตรีภายในตำบล เมื่อมีปัญหาข้อกฎหมายเกิดขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ด้านด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิยม กล่อมวิเศษ ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนากลุ่มศตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรีสูงอายุ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรีเด็กและเยาวชน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชจรี เกตุปราษณ์ ได้ศึกษา

แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ด้านส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมและพัฒนาสตรี ตามลำดับ

ส่วนด้านที่ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุดคือ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

- 1) ประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังไม่ได้จัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการในชุมชน ครบทุกคน
- 2) ประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังไม่มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพและให้คำแนะนำผู้พิการในชุมชน
- 3) ประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังไม่มีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเงิน เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงิน ไปประกอบอาชีพ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของ นิยม กล่อมวิเศษ ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมืองจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชจรี เกตุปราษฎ์ ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ด้านส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ด้านส่งเสริมและพัฒนาสตรี ตามลำดับ

5.2.2 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีเพศต่างกัน เช่น เพศชาย เพศหญิง ถึงแม้เพศจะแตกต่างกัน แต่มีความสนใจ ติดตามข่าวสาร และติดตามผลการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ส่งเสริมการอาชีพ

ให้แก่กลุ่มสตรีภายในชุมชน และมีศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก หรือไม่เพียงใด ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน ประชาชนเพื่อต่อต้านยาเสพติดประจำปีและได้จัดให้มีการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้จัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปีหรือไม่ และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้ให้ผู้พิการ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่น เช่น แผนงานด้านสังคม สงเคราะห์ผู้พิการ และจัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ เช่น รถเข็น ขาเทียม แขนเทียม ให้แก่ผู้พิการที่ยังขาดแคลน ครบทุกคนหรือไม่ เพียงใด อย่างเท่าเทียมกันทั้งสองกลุ่ม อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ก็ได้ให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลือกับประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศชาย เพศหญิง อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ จากเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงน่าจะทำให้ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ วาสนี มีนิต ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรณะ แสนทอง ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองตราด ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เช่น ระดับการศึกษา ไม่เกิน ม.6/ มศ.5 / ปวช. ระดับการศึกษา อนุปริญญา/เทียบเท่า/ปวส. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี และระดับการศึกษา ปริญญาโท/ปริญญาเอก ถึงแม้ระดับการศึกษาจะต่างกัน แต่มีความสนใจ คิดตามข่าวสาร และติดตามผลการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ส่งเสริมการอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีภายในชุมชน และมีศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูก

เข้มแข็ง รังแก หรือไม่ เพียงใด ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน ประชาชนเพื่อต่อต้านยาเสพติดประจำปีและได้จัดให้มีการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้จัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปีหรือไม่ และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ได้ให้ผู้พิการ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่น เช่น แผนงานด้านสังคมสงเคราะห์ให้ผู้พิการ และจัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ เช่น รถเข็น ขาเทียม แขนเทียม ให้แก่ผู้พิการที่ยังขาดแคลน ครบทุกคนหรือไม่ เพียงใด อย่างเท่าเทียมกันทั้งสองกลุ่ม อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ก็ได้ให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลือกับประชาชนไม่ว่าจะเป็นจะมีระดับการศึกษาเท่าใด อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ จากเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงน่าจะทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ วาสนิณี มินิต ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรณะ แสนทอง ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองตราด ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชาชน ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด ไปหาลำดับ ดังนี้คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ มีความถี่จำนวน 10 คน ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี มีความถี่จำนวน 9 คน ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ให้ครบทุกคน มีความถี่จำนวน 8 คน และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรมีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเงิน เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงิน ไปประกอบอาชีพ มีความถี่จำนวน 7 คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับความถี่สูงสุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง เห็นความสำคัญด้านการส่งเสริมพัฒนาศรี มาเป็นอันดับแรก เช่น ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดฝึกอบรมอาชีพเสริมให้แก่กลุ่มสตรี และเปิดโอกาสให้สตรีเข้าไปมีบทบาทในทางการเมืองเพิ่มขึ้น เป็นต้น
2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล ช่วยเหลือกลุ่มสตรีซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับแรกก่อน
3. องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มสตรีเป็นอันดับแรก เพราะคิดว่ากลุ่มสตรีมีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาตำบล

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้รับความถี่ต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผู้พิการมากนัก
2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง เห็นว่าผู้พิการในองค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัว ให้ครอบครัวเลี้ยงดู และผู้พิการยังไม่ได้รับความเดือนร้อนมากนัก
3. องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง ยังขาดแคลนงบประมาณเบื้องต้นในการช่วยเหลือผู้พิการ เช่น รถเข็น ขาเทียม แขนเทียม ให้แก่ผู้พิการที่ยังขาดแคลน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภุมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านส่งเสริม การพัฒนาสตรี ควรจัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้า พื้นเมือง ฯลฯ ให้แก่สตรีในท้องถิ่น เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด และเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานให้อยู่ในระดับดีเช่นเดิม และควรปรับปรุงศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก เป็นต้น เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด

2) ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควรจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด และเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานให้อยู่ในระดับดีเช่นเดิม และควรปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น เช่น ห้องสมุดชุมชน เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด

3) ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ควรมีการจัดงานวันผู้สูงอายุให้กับประชาชน ในท้องถิ่น เป็นประจำทุกปี เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด และเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานให้อยู่ในระดับดีเช่นเดิม และควรปรับปรุงให้มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพ ให้คำแนะนำผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกปี เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด

4) ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ควรจัดให้ผู้พิการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับท้องถิ่น เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนมากที่สุด และเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานให้อยู่ในระดับดีเช่นเดิม และควรปรับปรุงให้มีเงินกองทุนกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมไปประกอบอาชีพ เนื่องจากได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด

5.3.2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ได้รับความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด คือ ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ ในประเด็นการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม ให้ผู้พิการไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ดังนั้นควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับงบประมาณในการจัดตั้งกองทุน และประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนให้แก่ผู้พิการต่อไป

2. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนให้ข้อเสนอแนะ ด้านส่งเสริม การพัฒนาสตรี ในประเด็น จัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ให้แก่สตรีในท้องถิ่น โดยได้รับความคิดเห็นมากที่สุด ดังนั้น ควรมีการศึกษา วิจัยสาเหตุ อุปสรรคปัญหา และแนวทางพัฒนาในด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2546.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2538.
- นพมาศ ชีรเวทิน. จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศูนย์หนังสือ คร.สง่าจำกัด, 2539.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- พิมพ์มล พลเวียง. “การจัดสวัสดิการสำหรับครอบครัว เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ”. ประมวลสารชุดวิชาสวัสดิการครอบครัวและสังคมบัณฑิตศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2548.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2531.
- วิทยากร เชียงกุล. อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด, 2543.
- ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. บทบาทและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2550.
- สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- โสภา ชูพิชัยกุล. จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- อุทัย หิรัญโต. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2519.
- _____ . การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2523.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

กำจัด สุขเจริญ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.

นิยม กลุ่มวิเศษ. “แนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีเด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่”. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.

นุชจรี เกตุปราชนุญ. “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.

รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล. “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเพชรบุรี”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

วรรณะ เสนทอง. “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองตราด”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.

วาสิณี มีนิล. “แนวทางการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

สมเกียรติ สิมากุลปต์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบตู้แดง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

3) เอกสารอื่นที่ไม่ได้ตีพิมพ์

สำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง, งานทะเบียนราษฎร อำเภออมลาลัย จังหวัด กาฬสินธุ์, 2552 (อัดสำเนา).

2. ภาษาอังกฤษ

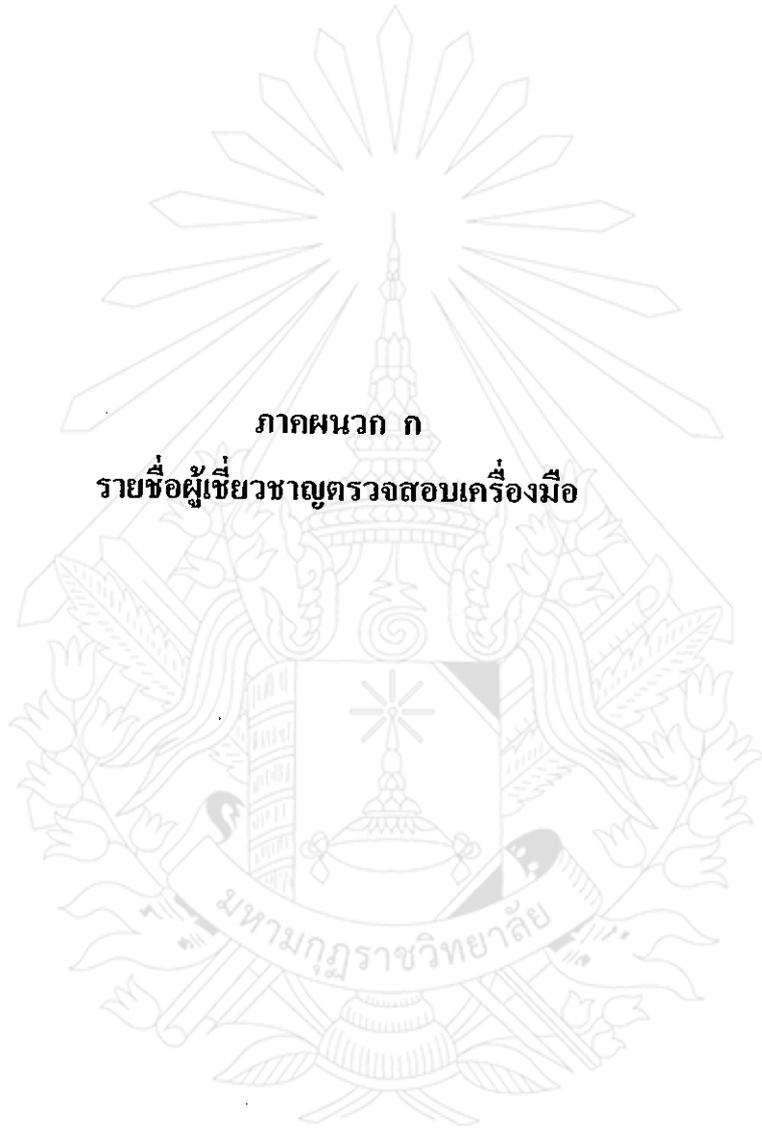
1) books

Taro Yamane. *Statistics : An Introductive Analysis*. 3rd ed. New York : Harper and Row
Publisher, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. ดร.อัจฉา เทียมสระภู

การศึกษา

Ph.D. (Development Education) Central Luzon State University
Of the Philippines

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์พิเศษ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โรงเรียนกลางดงราษฎร์อุปัถม์ภัก อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. พระฉานพิพิธ อินทจარი

การศึกษา

ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศศ.ม. พุทธศาสนศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำ/ เลขานุการศูนย์การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กาฬสินธุ์

3. นางสาวสุภาพร ชัยชาญวัฒนา

การศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภอกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศร ๖๐๒๐/ว ๕๐๘

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๔๔/๑ ถนนดินานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.อจिता เทียมสระคู

ด้วย นางเบ็ญจวรรณ แสงใสว นักศึกษสาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอทมิลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี เช่นเคย ขอนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

วิษิต

๕๐๗/ กัณฐกร

วิษิต

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๕๐๗

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนดินนาหน่ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๙ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระณานิพิทย์ อินทจารี

ด้วย นางเบญจวรรณ แสงไสว นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิตการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอภมกลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๕๐๘

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนดินนาหนันท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวสุภาพร ชัยชาญวัฒนา

ด้วย นางเบญจวรรณ แสงไสว นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
เช่นเคย ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

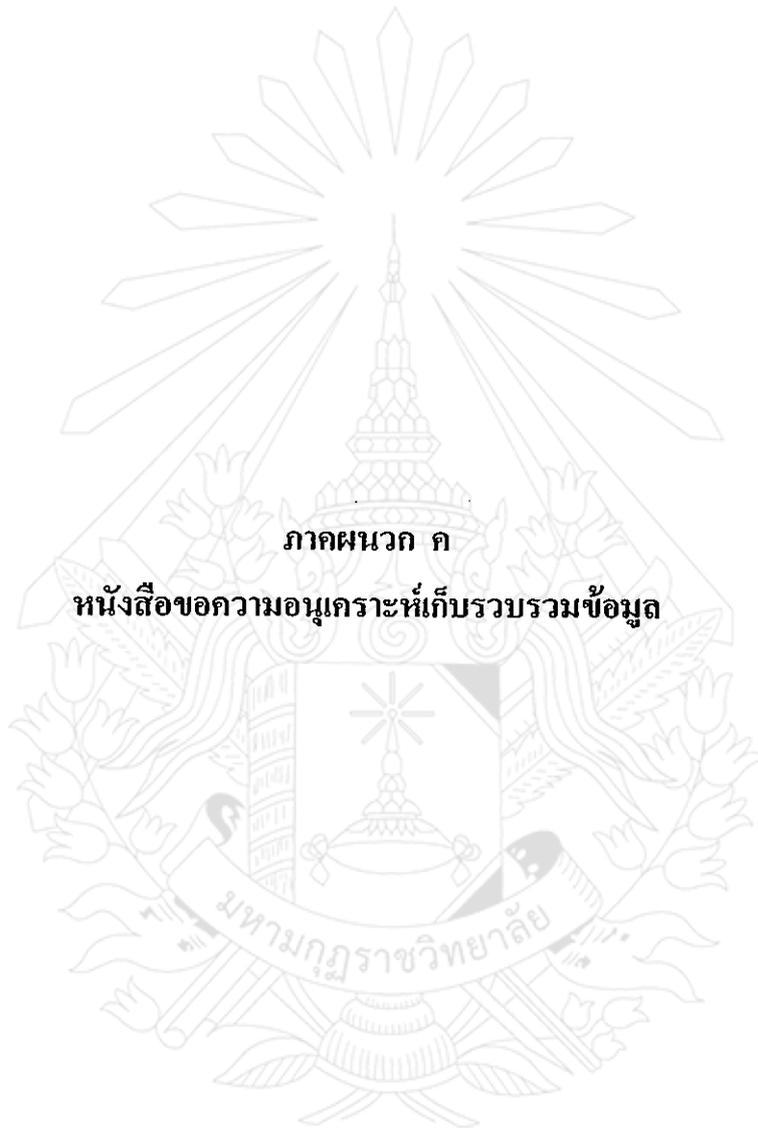
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ยินดี

๒๕๕๒
๒๕๕๒
(ท.ศ.สุภาพร ชัยชาญวัฒนา)
1/12 มิ.ย 52

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

๑๐๗๑ วันที่ ๒๖.๐๕.๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น.
 สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง
 งานโยธา อื่น ๆ

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ ๕๐๕

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๔๔/๑ ถนนดินนาหน่ ตำบลกาฬสินธุ์
 อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลหลักเมือง

ด้วย นางเบญจวรรณ แสงไสว นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์-มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังอยู่ในระหว่างทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลานั้นนักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่าน โดยตรงในภายหลัง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จรชก มนต.

- กิ่งโพธิ์พรหม

- มพจกตสขมจกฏจวศวิชาศึ

๒๖.๕.๖๒

๒๖.๕.๖๒

เรียนมาด้วยความนับถือ

(Signature)

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๖.๕.๖๒

๒๖.๕.๖๒

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

(นายประจวบ ดอนสมจิตร)

นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลหลักเมือง

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก
1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี		4. ด้านส่งเสริมและดูแลพิการ	
ข้อ 1	0.74	ข้อ 1	0.62
ข้อ 2	0.78	ข้อ 2	0.61
ข้อ 3	0.77	ข้อ 3	0.63
ข้อ 4	0.75	ข้อ 4	0.59
ข้อ 5	0.76	ข้อ 5	0.60
2. ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ เยาวชน			
ข้อ 1	0.64		
ข้อ 2	0.65		
ข้อ 3	0.68		
ข้อ 4	0.67		
ข้อ 5	0.66		
3. ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ			
ข้อ 1	0.69		
ข้อ 2	0.71		
ข้อ 3	0.73		
ข้อ 4	0.72		
ข้อ 5	0.70		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน
ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง
อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสน ศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย เพศ และ
ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี
เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี ด้านส่งเสริมการ
พัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านส่งเสริมการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุ และด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขของประชาชนที่มีต่อการ
ดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่าน
นำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อท่านแต่อย่างใด และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

(ลงชื่อ)..... ผู้วิจัย

(นางเบ็ญจวรรณ แสงใส)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ให้ตรงกับข้อมูลจริงของท่านให้มากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

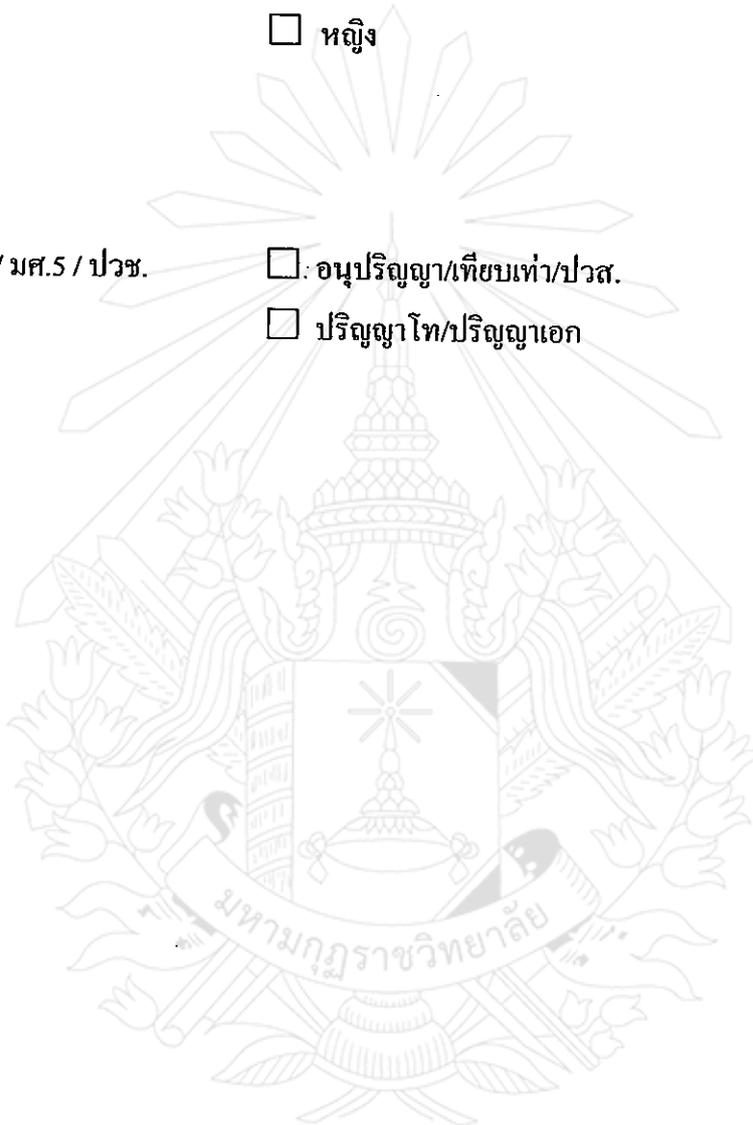
2. ระดับการศึกษา

ไม่เกิน ม.6/ มศ.5 / ปวช.

อนุปริญญา/เทียบเท่า/ปวส.

ปริญญาตรี

ปริญญาโท/ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี
เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอ
กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับความคิดเห็นเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี					
	1.1 มีศูนย์ช่วยเหลือ ประสานงาน และคุ้มครองสตรีที่ถูก เอารัดเอาเปรียบ ถูกข่มเหง รังแก เป็นต้น					
	1.2 จัดฝึกอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำขนม ทอผ้าพื้นเมือง ฯลฯ ให้แก่สตรีในท้องถิ่น					
	1.3 จัดศึกษาดูงานให้กลุ่มอาชีพนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูน องค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
	1.4 มีเงินกองทุนหมุนเวียน ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ เสริมเพิ่มรายได้					
	1.5 จัดตลาดรองรับผลผลิตจากอาชีพเสริมของกลุ่ม อาชีพสตรีในชุมชน เช่น การทอผ้า การทำขนม เป็นต้น					
2.	ด้านส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน					
	2.1 มีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น เช่น ห้องสมุดชุมชน					
	2.2 มีอุปกรณ์การเล่นกีฬาอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
	2.3 จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน และประชาชน เพื่อต่อต้าน ยาเสพติด เป็นประจำทุกปี					
	2.4 จัดให้มีการอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
	2.5 จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เช่น วันเด็ก วันต่อต้านยาเสพติด เป็นประจำทุกปี					

ข้อที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
3.	ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ					
	3.1 มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพให้ คำแนะนำผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกปี					
	3.2 จ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกคน					
	3.3 จัดงานวันผู้สูงอายุให้กับประชาชนในท้องถิ่น เป็น ประจำทุกปี					
	3.4 จัดกิจกรรมประกวดผู้สูงวัย ใส่ใจสุขภาพ					
	3.5 จัดประกวดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุ ในงาน ประเพณีของท้องถิ่น					
4.	ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ					
	4.1 จัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้พิการใน ชุมชน					
	4.2 มีหน่วยตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ เข้าไปตรวจสุขภาพและ ให้คำแนะนำผู้พิการในชุมชน					
	4.3 ให้ผู้พิการ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนร่วมกับ ท้องถิ่น เช่น แผนงานด้านสังคมสงเคราะห์ผู้พิการ					
	4.4 จัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืม เพื่อให้ผู้พิการกู้ยืมเงินไป ประกอบอาชีพ					
	4.5 จัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ เช่น รถเข็น ขาเทียม แขน เทียม ให้แก่ผู้พิการที่ยังขาดแคลน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหลักเมือง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี

.....

.....

.....

2. ด้านส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

.....

.....

.....

3. ด้านส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ

.....

.....

.....

4. ด้านส่งเสริมและดูแลผู้พิการ

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : นางเบ็ญจวรรณ แสงไสว
- วัน เดือน ปีเกิด : 22 พฤษภาคม 2509
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 84 หมู่ 11 ถนนบำรุงนครเสด ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์ 46130
- การศึกษา
- พ.ศ. 2528 : มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2532 : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
- ปัจจุบัน : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
(นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 7)
องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

